

Ministr kultury Martin Baxa: Frankfurtský veletrh je výjimečnou příležitostí pro Českou republiku a českou literaturu

21.10.2022 - Jana Malíková | Ministerstvo kultury ČR

Ministr Baxa tímto krokem navazuje na svého předchůdce, který v roce 2021 odeslal do Frankfurtu takzvaný Letter of Intent, kterým Česká republika jasně deklaruje zájem o čestné hostování na mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem v roce 2026. Česká strana již formulovala svá očekávání a cíle národní prezentace a dalšími krokem bude odevzdání tzv. Bid-Book, tedy „uchazečské knihy“, která bude připravena na jaře 2023. V polovině roku pak bude vybrán hostující stát.

„Je to výjimečná příležitost pro Českou republiku a pro českou literaturu,“ řekl ministr Martin Baxa po setkání s ředitelem knižního veletrhu Juergenem Boosem. „Vnímám knižní veletrh ve Frankfurtu nejen jako svět literární, ale také jako „stage“ určenou pro kulturu hostující země, která má i politickou rovinu. Taková forma účasti na veletrhu by otevřela nové možnosti pro český knižní průmysl a česká literatura by opět mohla potvrdit své světové kvality.“

Frankfurtský veletrh patří k největším na světě a hlavnímu hostu je věnována velká pozornost nejen v čase veletrhu, ale i během přípravy. Česká republika má pro vyjednávání sebevědomou pozici, a to díky úspěchu na mezinárodním knižním veletrhu v Lipsku v roce 2019, kdy bylo hostování ČR označeno za vůbec nejúspěšnější v novodobých dějinách veletrhu. Být hlavní hostující zemí na frankfurtském veletrhu by pak pro Českou republiku bylo jednou z nejdůležitějších událostí na poli české literatury a kultury po roce 1989.

Ministerstvo kultury pověřilo přípravou české prezentace ve Frankfurtu v roce 2026 Moravskou zemskou knihovnu v Brně – České literární centrum. Příprava české účasti na veletrhu je zároveň formou podpory české kultury a knižní branže, která byla silně zasažena pandemií koronaviru a utrpěla finanční ztráty.

„Prezentace by zviditelnila české spisovatele, jejich knihy, a vlastně celý literární a knižní sektor, jenž je nedílnou součástí moderní české kultury. Naším zájmem je také zapojit do prezentace ČR co nejvíce hráčů z různých oblastí, tedy nejenom z té kulturní. Klíčové bude zapojení českého kreativního průmyslu,“ podotýká k možnostem frankfurtského veletrhu ministr Baxa.

„Jde o investici do budoucnosti na podporu knižního průmyslu a trhu, prostředek, který mohou čeští nakladatelé aktivně využít a šířit dobrou pověst české kultury v zahraničí. O tom, že si to čeští spisovatelé zaslouží, ostatně svědčí i letošní účast na veletrhu. A já jsem moc rád, že jsem se mohl osobně potkat s těmi, kteří nás letos reprezentovali: Radkou Denemarkovou, Alenou Mornštajnovou i česko-německým autorem Janem Faktorem.“

Letos se Frankfurtský veletrh konal od 19. do 23. října a na českém národním stánku bylo možno zhlédnout prezentaci, kterou, s podporou a z pověření Ministerstva kultury ČR, připravila Moravská zemská knihovna v Brně. Představila současnou podobu a témata české literatury prostřednictvím výběru z aktuální knižní produkce. K nahlédnutí budou také publikace z kolekce Nejkrásnější české knihy oceněné v soutěži pořádané Ministerstvem kultury ČR a Památníkem národního písemnictví. Na ploše sto dvaceti metrů čtverečních nabídl český stánek novinky současné české prózy, poezie,

komiksu, literatury pro děti a mládež a esejistiky celkem šestnácti českých nakladatelů. Stánek také navštívilo 18 talentů knižního trhu v Evropě z 8 zemí s českými nakladateli. Do jejich výběru se dostalo i pražské nakladatelství Labyrinth, které ve Frankfurtu zastupuje Petra Nováková.

Letos na veletrhu osobně představily své knihy spisovatelky Radka Denemarková a Alena Mornštajnová. V pátek 21. října se uskutečnila autogramiáda a tisková beseda Radky Denemarkové ke knize „Jako by se to všechno stalo včera“ (ČNFB) a prezentace románu „Hodiny z olova“ v německém překladu Evy Profousové (Hoffman und Campe). Alena Mornštajnová představila román „Listopád“ v německém překladu Raiji Hauck (Wieser).

Do nejužší nominace 6 titulů o Německou knižní cenu (Deutscher Buchpreis) se probojoval také německy píšící český autor Jan Faktor z Berlína s autobiografickým románem Trottell (Blbec, nakl. Kiepenheuer & Witsch). Jan Faktor, který od konce 70. let žije v Německu, se do užšího výběru na Německou knižní cenu dostal již v 2010 s rovněž autobiografickým románem Jiříkovy starosti o minulost.

Ocenění pro nejlepší německojazyčný román roku uděluje od roku 2005 Burzovní spolek německých knihkupců vždy v předvečer Frankfurtského knižního veletrhu.

Mezinárodní knižní veletrh ve Frankfurtu nad Mohanem je nejvýznamnější kulturní událostí svého druhu na světě: každoročně 7 000 vystavovatelů, 100 zastoupených zemí, 10 000 novinářů, 300 000 hostů – a vždy jedna země ve formátu hlavního hosta. Účast na veletrhu má dopad nejenom na knižní průmysl a kulturní sektor, ale posiluje či pomáhá budovat mezinárodní politické i hospodářské vazby ve světovém kontextu. Obrovská mediální pozornost stimuluje pozitivní obraz dané země prostřednictvím kultury v mezinárodních vztazích. Účast na veletrhu je pak vysoce prestižní událostí: účastní se vrcholní politici, jako prezidenti a premiéři.

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/ministr-kultury-martin-baxa-frankfurtsky-veletrh-je-vyjimecnou-prilezitosti-pro-ceskou-republiku-a-ceskou-literaturu-4-cs5000.html>